



ISÍLVIA BONET, CONSELLERA GENERAL DE SOCIALDEMOCRÀCIA I PROGRÉS (SDP)

## “El Govern hauria de presentar totes les reformes que va prometre”

*La consellera general de Socialdemocràcia i Progrés (SDP) Sílvia Bonet considera que seria “decebedor” que el Govern no presentés “totes les reformes que va prometre durant les eleccions generals davant dels ciutadans”. Segons afirma la parlamentària, l’executiu “és més lent del que caldria pel que fa a les reformes a les quals es va comprometre”. A més, Bonet manifesta que la llei de la CASS “és una reforma menor de la que tots esperàvem”.*

JULIÀ RODRÍGUEZ  
ANDORRA LA VELLA

**Comença el nou curs polític després de l’estiu. ¿Què destacaria d’aquest nou període?**

S’ha presentat, tot i que amb un retard important, la llei de l’IRPF, que nosaltres sempre hem considerat necessària per tirar endavant els convenis per evitar la doble imposició. I el Govern no està tirant endavant i és més lent del que caldria pel que fa a les reformes a les quals es va comprometre, com les relatives a l’administració i les jubilacions dels funcionaris, que crec que els ciutadans esperen molt. A nivell parlamentari tenim en aquest període moltes lleis, totes elles importants perquè regulen diferents matèries.

**¿Què caldria esperar, així doncs, d’aquest nou període de sessions que tot just va començar fa uns dies?**

Crec que el Govern ha tingut dos anys per fer totes les anàlisis de cap on vol anar i ara hauria d’aprofitar per presentar totes les reformes necessàries que va prometre en les eleccions generals davant dels ciutadans. Si no ho fes seria decebedor. No són lleis que s’hagin de presentar a l’últim moment i a corre-cuita, perquè aleshores no hi hauria temps de treballar-les de manera correcta.

**¿La legislatura hauria de donar de sí molt més que aquestes tres grans reformes pendents: la de la CASS, l’IRPF i els complements de jubilació dels funcionaris?**

És clar que sí. Creiem que és molt important, per exemple, la llei de serveis socials, a la qual presentarem algunes esmenes, perquè és la que ha d’assegurar l’Estat del benestar. Després



TATI MASIA

és posar importants reduccions per un pla de jubilació privat i no per un fill, per una persona al teu càrrec o per una hipoteca. Crec que el Govern no pot fer una maniobra com aquesta per afavorir els plans privats de jubilació, que poden estar incentivats però no d’aquesta manera.

**¿Veureu que hi ha clares retallades en el projecte de llei de la CASS?**

Mai he cregut que s’hagin de retallar serveis per aconseguir que la CASS sigui sostenible. Crec que s’ha de donar una qualitat igual en les prestacions a tots els ciutadans i amb criteris científics. El que no es pot fer, per exemple, és treure un medicament als usuaris que ja no sigui en una llista perquè el necessiten per tractar la seva malaltia. Tampoc no hi ha d’haver retallades en la branca de pensions, sinó que s’ha de ser just i fer les coses de manera coherent i sense malmetre l’Estat del benestar.

**Es parla molt de la llei de la CASS i poc de la reforma sanitària en marxa, àmbit en què pel que sembla tampoc s’avança gaire...**

Hi ha figures, com el Model Andorrà d’Assistència Sanitària (MAAS), en les quals nosaltres ja havíem començat a treballar en la passada legislatura, com és la del metge referent o les xarxes de salut. Són feines que estan fetes i pràcticament acabades amb l’objectiu d’optimitzar la sanitat per oferir els serveis en funció de cada problema. Ara, el que trobo és que es podrien rebaixar les prestacions a persones amb rendes baixes, un sector que no és pobre però per al qual una despesa de 100 al mes pot generar un problema, tenint en compte que tampoc estan dins dels llin-

**“Són els metges els que millor poden orientar a l’hora de definir la cartera de serveis”**

**“Els plans de jubilació privats no poden estar incentivats com es fa a la llei de l’IRPF”**

**“Em decebria moltíssim que avancessin les eleccions generals”**

hi ha també la reforma de la seguretat social que proposa, que creiem que és moderada i també estem estudiant en aquests moments.

**¿El projecte de llei de la CASS no solucionaria, així doncs, els problemes de la seguretat social andorrana?**

És una reforma menor del que tots ens esperàvem perquè s’ha deixat per a una legislació posterior, per exemple, el debat sobre l’augment de les cotitzacions, contràriament al que van anunciar els demòcrates. I l’únic que han fet és que ara cotitzarem més a la branca de pensions i menys a la general. Això és desvestir un sant per vestir-ne

un altre i el problema el tenim igual i s’ajorna un problema que segueix existint. Això podria fer que s’optés per aplicar retallades en les prestacions per compensar la davallada d’ingressos a la branca general, una cosa que a nosaltres ens preocupa.

**¿I com s’explica que no s’abordi a fons aquesta qüestió, quan és una de les més importants de la legislatura?**

Crec que sí que és veritat que amb la crisi econòmica i la reforma fiscal, amb nous impostos, no es poden augmentar les cotitzacions, però el conjunt de la ciutadania té molt interioritzat que la CASS s’ha de protegir i el que no podem fer, per exemple,

dars perquè puguin demanar ajudes. Els riscos són, per una banda, que aquestes persones accedeixin menys al sistema de salut i, per una altra, que puguin augmentar certes malalties, fins i tot algunes infectocontagioses, perquè aniran menys als serveis sanitaris perquè no s'ho podran permetre.

**Suposo que la qüestió fonamental serà la definició de la cartera de serveis per saber quins serveis quedaran inclosos a la seguretat social i quins no...**

La cartera de serveis és fonamental perquè els ciutadans han de saber, per exemple, a quins serveis tindran dret, també a l'exterior. L'ha de fer el ministeri i es corre el risc que es deixin de banda certes situacions més específiques i per això vam demanar per què no s'hi havia permès participar al Col·legi de Metges i se'ns van donar uns arguments que jo no comparteixo. I és que són els metges els que, per la seva experiència, millor poden orientar cap a on pot anar la cartera de serveis sanitaris. Per això és difícil de vegades dir si hi haurà retallades o no, perquè encara no tenim la cartera de serveis.

D'entrada ja veiem, per exemple, que els marges de copagament es modifiquen a la baixa en contra dels assalariats. Això vol dir que s'obliga moltes persones a contractar assegurances privades per complementar el que paga la CASS. Hauria estat molt bé que el Govern hagués presentat al mateix temps la modificació de la llei de la CASS i la cartera de serveis.

**També s'estan substituint constantment medicaments de marca per altres de genèrics sense ni tan sols avisar els usuaris, sinó que ja s'ho troben quan van a la farmàcia...**

Això és una dinàmica que estan utilitzant tots els països i a la qual Andorra s'ha afegit, de potenciar l'ús de genèrics. Hi ha tot un negoci muntat al voltant dels medicaments i moltes vegades els genèrics no tenen la mateixa efectivitat en alguns casos, per això no se sap ben bé què surt més a compte. El que es fa és generar més dificultats per a les persones perquè hi ha tota una sèrie de medicaments d'ús habitual que abans s'utilitzaven i ara ja no estan inclosos a la seguretat social i se'ls han de pagar de la seva butxaca. I, com he dit, el que ens preocupa és aquella franja de població que ni és rica ni és pobre i no pot demanar ajudes però passa moltes dificultats per poder arribar a final de mes.

**De manera paral·lela a la llei**



TATI MASIA

## “El Govern ha de fer moltes més coses de les que fa per reduir l'atur i potenciar, per exemple, el sector primari”

**¿Què li sembla que encara no s'hagi assolit un acord entre el Govern i els sindicats sobre els complements de jubilació?**

Entenc que aquesta també és una qüestió complexa, però s'està allargant més del que hauria estat desitjable i ja s'hauria d'haver tancat. Pel que lleigeixo a la premsa, sembla que està més verda del que ens volen fer creure i el setembre passa molt ràpid. També havíem de tenir el projecte de l'IRPF al juny i l'hem tingut gairebé a final d'agost. Aleshores, ja estem acostumats que diguin una cosa i després passen els mesos i en fan una altra.

**¿Considera que finalment s'avançarà també aquesta legislatura en la reforma global de l'administració?**

A hores d'ara d'aquesta qüestió no en tenim res o el que en sabem és que tot està també molt verd. És un dels temes fonamentals que els ciutadans estan esperant i que es pot tirar endavant perquè encara falta molta legislatura, tot i que ja anem una mica tard. Si això no es fa voldrà dir que el Govern no té gaire clar cap a on vol anar.

**Vostè es va mostrar molt crítica amb el Govern perquè no feia prou, segons la seva opinió, per reduir l'atur tot i que es tracta d'un dels problemes que més preocupen els ciutadans...**

El Govern ha de fer moltes més coses de les que fa. Sí que és veritat que durant els mesos d'estiu hi ha hagut una tendència diferent en aquest àmbit i han millorat les dades, de la qual cosa ens hem de felicitar tots. Però tampoc no ens hem d'enganyar i hem d'analitzar si realment s'han creat llocs de treball o és que hi ha moltes persones que han marxat del país. L'important seria veure quants llocs de treball s'han creat i quantes persones s'han recol·locat. Si s'han creat més llocs de treball això vol dir que s'està canviant la tendència.

**¿Creu que s'hauria d'incidir més en l'economia del país amb mesures de reactivació?**

Les mesures de reactivació s'han de prendre, i trobo a faltar, per exemple, que no es faci res per potenciar el sector primari. En aquest sentit, penso que moltes persones que estan a l'atur es podrien formar en aquest àmbit, ja que sempre es diu que no hi ha un relleu generacional en aquesta activitat. És una de les coses que es van demanar en el debat d'orientació política.

**¿En temps de crisi, els polítics s'han d'estrè-**

**nyer també el cinturó i s'han de reduir les assignacions dels grups i les dietes dels viatges dels consellers, com ha suggerit el síndic general?**

Els grups necessiten uns recursos econòmics per fer la seva feina, però si tenim unes dotacions suficients per fer el treball parlamentari i no s'estan esgotant, veig perfecte que es redueixin aquestes assignacions. Pel que fa a les dietes, de fet no gastem més que altres països i intentem, quan anem a les organitzacions internacionals, estar-hi el temps just i necessari, i sempre viatgem en les classes més econòmiques.

El que passa és que s'ha de tenir també en compte que si formes part d'una delegació estàs tot el dia treballant amb un ritme en què tan sols tens una hora per dinar i poca cosa més... Ja ens estem estrenyent el cinturó els parlamentaris, i se'n pot parlar. A més, s'ha posat també sobre la taula la participació en alguns organismes perquè el profit que se'n pot treure per al país no es tan important com s'havia pensat en un principi. El que creiem és que ens hem de centrar en les institucions que realment són profitoses per a nosaltres i ens poden ajudar. A més, s'ha de dir que també fem un rol d'ambaixador d'Andorra i sempre intentem afavorir i donar una bona imatge del país en qualsevol moment.

**El món sanitari és últimament notícia, com en el cas del recent robatori a l'hospital. ¿Ara s'anuncien mesures de seguretat?**

Estem en un país amb una seguretat molt bona i envejable. Això ens ha donat un estat de relaxació en les mesures de seguretat i provoca aquestes coses. Crec, de totes maneres, que quan es va fer l'hospital nou es podria haver començat a prendre certes mesures de seguretat. I és que s'ha de tenir en compte que Andorra ja està també dins dels objectius de les bandes criminals i hauríem de començar a ser previsors, tot i que els centres hospitalaris catalans on s'han comès els robatoris també tenien més mesures de seguretat i els lladres hi han entrat igualment. El que s'ha d'intentar és que no torni a passar.

**I en el mateix àmbit sanitari, ¿s'ha de donar per tancat l'afer de l'incident a la web de la CASS?**

Trobo i coincideixo amb l'altre grup de l'oposició que probablement la direcció general ha quedat massa impune absolutament de tot, quan també se l'ha de considerar responsable.

**de la CASS s'està tramitant la de serveis socials. ¿Aquesta llei servirà per cobrir les mancances que tingui la seguretat social?**

Nosaltres hi presentarem esmenes perquè aquest sector de la població estigui cobert, augmentant una mica els llindars perquè les persones no hagin de tenir tan pocs recursos per accedir a una prestació social. I és que ens podem trobar que hi hagi persones que tinguin una mica més de recursos dels llindars però no puguin fer algunes despeses sense caure en una situació de risc. El nostre gran objectiu és que aquest fragment de la societat també es tingui en compte, ja que és, com he dit, una qüestió que ens preocupa.

**¿Afegeix alguna cosa nova la llei d'atenció social i de serveis sanitaris al que ja hi ha?**

No és que hi afegeixi res de nou que no tinguéssim abans, sinó que el que fa és ordenar. El que volem és defugir d'un model assistencialista i aconseguir que tothom pugui accedir als serveis sociosanitaris, independentment dels seus recursos, tot i que després es miri què és el que li correspon a cada persona en funció de la seva renda. En cas contrari, ja no estariem cobrint un dret constitucional que tenim.

A més, crec que el que no veiem bé és la qüestió dels obligats familiars, perquè pensem que en una situació de crisi com l'actual s'ha de veure fins a quin punt es pot endeutar més les famílies amb despeses sociosanitàries. En aquest sentit, per exemple, no creiem que s'hagi d'arribar fins al segon grau de consanguinitat. A més, s'ha de tenir en compte que no estem oferint absolutament res a les persones que s'encarreguen de cuidar malalts o persones amb discapacitat a casa seva, i això també es podria corregir.

**¿Hi ha un cert debat sobre si s'han d'avançar o no les eleccions generals com s'està especulant últimament?**

Em decebria moltíssim que avancessin les eleccions generals perquè això demostraria que disposar d'una majoria absoluta com l'actual no serveix de res i els interessos electorals passen al davant de tot. Molts hauríem volgut aquesta majoria per poder tirar endavant els nostres projectes i és cada quatre anys quan ens hem de presentar per explicar els resultats de la feina realitzada. Crec que una majoria de 22 consellers generals no es repetirà gaires vegades i no s'han de convocar eleccions en funció de les expectatives polítiques de cada partit. ■